

Mehmed Fırıncı

1928’de Bursa’ya bağlı İnegöl’ün Yenice Müslim köyünde doğdu. Bediüzzaman 1953’te onun Fatih Çarşamba’daki evinde üç ay kadar misafir olarak kalmıştır. Otuz yıldan beri Risale-i Nur hizmetlerinde bulunup, eserlerin bilhassa dış dünyada tanıtılması için büyük hizmet ve gayretleri olmaktadır.

“Üstadı ilk duyuşum”

yılında Zonguldak’ta askerlik yapan ağabeyim izne gelmişti. Dükkânda Büyük Doğu gazetesi almış, okuyorduk. Gazete, Üstadın hayatını yayınlıyordu. Ağabeyim mecmuayı okuyunca, çok beğenerek, takdir duygularıyla ‘Ah askerdem gelsem de şu zâtın yanında çalışsam’ diyordu.

“Bu esnada aramızda dinî bir sohbet başlamıştı. Askerde ağabeyim kantini işlettirirken, ara sıra çay içmeye gelen hoşsohbetli bir asker, memleketi olan Kastamonu’dan, liseyi bitirmeden askere geldiğini, lisede iken arkadaşları ile kır gezintisinde dağda bir hocayı gördüklerini, bu hocanın kendilerine nasihat ettiğini ve bu esnada iki bardak hacmindeki küçük bir çaydanlıktan, 20 kişiye birer bardak süt içirdiğini ağabeyime anlatmış. Sohbet esnasında ağabeyim bunu bana anlatınca, bir anda içim yandı. ‘Ah’ diye bir iç geçirdim, hasret ve iştiyak duydum. ‘Acaba bu hoca sağ mı, nerededir?’ diye düşündüm.

“Üstad Bediüzzaman’ı ilk duymam bu şekilde olmuştu. Çünkü o gençlere nasihat eden hocanın o olduğunu yıllar sonra öğrenmiştim. Ve Allah duamı kabul etmişti.

“Nur talebeleri ile tanışmam”

“Köyde iken hafızlığa çalışan çocukluk arkadaşım Hafız Nuri, talim için İstanbul’a gelmişti. Bu vesileyle bazan Nuruosmaniye Camiine akşam namazlarına gidiyordum. Enver Ceylân Hocaefendi, o zaman müezzindi. ona bir sual sormuştum. O da sualime cevaben, ‘Seni Nur talebeleri ile tanıştırayım mı?’ diye cevap verdi. Ben de kabul ettim.

“Beni Çankırlı Hafız Ahmed isimli bir talebe ile Kadırga’daki ahşap bir evin bodrum katında ikamet eden birkaç üniversite talebesiyle tanıştırdı. Bir portakal sandığının üzerinde, eski yazı bir kitap duruyordu. Sonra öğrendim ki, bu kitap, İhlâs Risalesi imiş. Ve bana ondan okudular.

“Beni ilk defa Nur medresesine götüren Hafız Ahmed’le yirmi sene sonra, rahmetli Zübeyir Gündüzalp Ağabeyin cenazesinde ikinci defa görmüştüm. O da beni tanıdı.

“Gençlik Rehberi Mahkemesi”

“Muhsin Alev Gençlik Rehberi’ni bastırmıştı. Polisler Kadırga’daki evde arama yapmışlar. Benim haberim yoktu. O gidiş

gelişerimde on-on beş kişi bazen bir araya geliyorduk. O arkadaş grubunu göremeyince nerede olduklarını sordum. Bana polislerin geldiğini söylediler. Polisler 100 tane kitap götürmüşler.

“O zaman polislerle biz her gece fırında çay içer, sohbet ederdik. Bu sebepten, ben polislere hiç yabancılık çekmedim. ‘Polisler gelmişse ne olmuş?’ gibilerden, yine oraya devam ettim. O sıralarda, kimsenin gelmeyeşine de hayret ettim.

“Bir müddet sonra Süleymaniye’ye taşındılar. Oraya da gitmeye devam ediyordum. Bu sıralarda fırını Nuruosmaniye’den Çarşamba’ya taşıdık. Bu sebepten, birkaç gün gitmek mümkün olmadı.

“Üstad Hazretleri Gençlik Rehberi Mahkemesi için İstanbul’a gelmişti. Ben bu haberi Gece Postası gazetesinde okumuştum. O akşam Süleymaniye’ye gittim. Muhsin Alev’i buldum. ‘Sabah namazında gel, Hazret-i Üstada gidelim’ dedi. Ertesi gün beni Sirkeci’de Akşehir Palas Oteline götürdü.

“Sen Ispartalısın”

“Üstad Hazretleri otelin üst katında, cadde tarafında bir odada namaz kılmış, dua ediyordu.

“Muhsin Alev Hazret-i Üstada,

“Bu Fırıncı Mehmed’dir’ diye takdim etti.

“Üstad Hazretleri,

“Sen hoş geldin, safa geldin kardaşım!’ dedi. Elini öptüm, o da beni başımdan öptü. Bundan sonraki diğer bütün ziyaretlerimde elini öptüğüm zaman, Hazret-i Üstad da başımdan öperdi.

“Halimi, hatırımlı, annemi, babamı ve kardeşlerimi sordu. Büyüklerin hal hatır sorması, bir lütuf oluyordu. Benimle alâkalanması sanki ‘Tevhid’ çeker gibi, bir feyiz veriyordu.

“Memleketimi sordu. İnegöllü olduğumu söyledim. Aralıklı olarak tekrar tekrar, tam üç defa sordu. Sonuncusunda, ‘Esas, esas nerelisin?’ diye suali tekrarlardı. Dedemin Ispartalı olduğunu söyledim. ‘Dedem Uluborlu’dan İnegöl’ün Yenice Müslim köyüne gelip imam olmuş’ deyince,

“Sen Ispartalısın’ diye mülâtefe ettiler.

“Bundan sonra ilk Mecliste geçen hatıralarından bahsetti. ‘Mecliste bir gün önce hariçten karışanları en şiddetli şekilde cezalandırmaya, hattâ idam etmeye karar almışlar. Fakat ben bilmedim. Bazıları namaz kılmıyorlardı, ben onları namaza davet edici konuşmalar yaptım. Bu sohbetlerimizle, Abdurrahman ve Hafız Ali çok alâkadardır. Biraderzadem Abdurrahman tek başına otuz kişinin işini ve hizmetini görürdü. Şimdi Abdurrahman ile Hafız Ali buradadır.’

“Üstadın konuşmaları kalbimde derin tesir yapıyordu. Bilhassa Hafız Ali ve Abdurrahman mânâları ruhumda ve kalbimde çok derin izler bırakmıştır.

“Üstad mesleğimin fırıncı olduğunu öğrenince, ‘Fırıncılar halkın gıda ihtiyacını karşılamak bakımından çok ehemmiyetli hizmet yapıyorlar. Namazlarını kılmak şartıyla , çalışmaları da aynen ibadettir’ dedi.

“Ben, ‘Efendim, ekmekçi değil, börekçiyim’ dedim. Hazret-i Üstad,

. daha iyi’ diye iltifatta bulundular. Konuşmasına devamla, kendisini müteaddit defa zehirlediklerini, Cenab-ı Hakkın hıfz ettiğini söyledi.

“Konya’da bir komünist komitesi, beni öldürmek için karar almışlar. Kırk bin lira ayırmışlar. Said’i kim imha ederse, bu parayı ona vereceğiz demişler’ dedi.

“Üstad bana şeker ve tereyağ aldırarak börek yaptırdı”

“Hazret-i Üstad bu meseleyi anlattıktan sonra,

“Kardeşim, sen bana şeker ve tereyağ getir” diye para verdi. Yanında bir buçuk saat kadar kalmıştım. O kadar zaman içinde çok sohbet olmuştu, lâkin uzun zaman geçtiğinden hatırlamak mümkün değil. Elini öperek ayrıldım..

“Üstaddan ayrıldıktan sonra beni vesvese sardı. Acaba yağı ve şekeri nereden alsam, diye derin derin düşünüyordum. Çünkü bir yanlışlık yapabilirdim. Beni gafil avlayıp alacağım yağa bir hain zehir atarlarsa, ben ne yapardım? Bu vazife bana çok ağır gelmişti. Muhsin Alev’e, ‘Üstad niçin benden istedi? Siz dururken, bana niçin söyledi?’ diye sordum. Muhsin Alev’de, ‘Seni hizmetine kabul ettiğinin delilidir bu’ diye cevap verdi.

“Mısır Çarşısından kesme şeker aldım. Babamın Ömer Bey isminde bir dostu vardı. Halepli Ömer Bey yağcı idi. ona gittim, çok mühim bir din âlimi için taze tereyağ almak isteğimi söyledim. O da, ‘Bugün ne?’ dedi. Ben ‘Perşembe’ dedim. O, ‘Mısır çarşısının arkasında bir tavukçuya, Tekirdağ’dan benim yağım gelecek. Ben eve gelecek hafta götürüyüm. onu sen al’ dedi. Ben gidip sordum, yağ gelmiş. Tartıp parasının Ömer Beye bıraktıktan sonra, böyle kendimce her cihette emniyetli bir şekilde yağı temin edebilmenin sonsuz şevk ve lezzeti içinde Hazret-i Üstada götürdüm.

“Şekerle yağı Üstada götürünce,

“Sen bana börek yap’ diye buyurdu. Ve yağın bir kısmını verdi.

“Böreği yaparak ertesi sabah erkenden Üstada götürdüm.

“İşte o börektir ki, bizi, ‘Fırıncı Mehmed’ yaptı. ismimiz ‘Fırıncı’ kaldı.

“Artık hemen hergün yanına gidiyordum. Polisler kapıda gelenlerin hüviyetlerini tesbit ediyorlardı. Fakat benim hüviyetimi hiçbir kimse sormadı ve almadı.

“Öğretmenler çok mühimdir”

“Akşehir Palas’a yine bir sabah gittiğimde, Üstad Hazretleri Ebussuud Caddesine bakan tarafta, balkonda, şezlonga oturmuş; elindeki Asa-yı Musa eserini okuyordu.

“Saat on sıralarında bir misafir geldi. Bu zat göz doktoru Hüsnü Oğan’dı. Aynı zamanda Kuleli Askerî Lisesinde kimya derslerine giriyormuş. Üstad kendisini kabul etti:

“Kardeşim, hoş geldin, öğretmenler çok mühimdir, öğretmenlerin yeri ya kulenin başı, ya kulenin dibidir. Ortada tutunacak yer yok’ dedi.

“Risale-i Nur’u çok okumak lâzım’ diye elindeki eseri gösterdi. ‘Kendim telif ettiğim bu kitabı, en az kırk defa okudum’ diye ifade etti.

“Üstad hediye kabul etmezdi”

“Yine birgün, akşamla yatsı arası, Üstadın yanına gitmiştim. Yanında, talebelerinden Ziya Arun ve Muhsin Alev vardı ve çok üzgündüler. ‘Ne oldu?’ diye sordum. onların müteessir olması bana da çok dokunmuştu. onlar ne olduğunu söylemediler. Ben de üzgün vaziyette bir kenara oturdum. Az sonra oturduğumuz odanın tam karşısında olan kapı açıldı. Kalblere ve ruhlara nüfuz eden şifalı bir tebessümle Üstad göründü. Elinde, ayaklı kristal bir kâsede kayısı reçeli, kapıda durdu. Ve biz de kendisine yaklaştık. Bana, ‘Senin hatırın için bunları affettim’ dedi. Kâseyi bize uzatarak, ‘Siz az yiyin, çoğunu sen ye’ diyerek ruhları ve kalbleri mest eden iltifatta bulunarak odasına çekildi. Sonra talebelerin suçunun ne olduğunu öğrendim. Meğer çok hürmet ettiğimiz ve sevdiğimiz Karabüklü Mustafa Osman Ağabey gelirken, yanında bir miktar portakal getirmiş, zorla kabul ettirmiş. onlar da onu kırmamak için, hediyesini almışlar. Fakat Hazret-i Üstad sonradan çok hiddet etmiş. Hâdisе buymuş.

“Necip Fâzıl’ın Üstadı ziyareti”

“Yine birgün Akşehir Palas’a gitmiştim. Sonradan bir müddet İslâm mecmuasını da neşreden İsmail Doyuk, otelin giriş kısmındaydı. Bana, ‘Yukarıda Hazret-i Üstadın yanında Necip Fazıl Bey var. Biz bekleyelim. Biraz sonra o çıkınca biz ziyaret edelim’ dedi. Ben de ‘Peki’ dedim. O çıkarken, biz de kendisiyle hal hatır ettik ve uğurladık. Biz de beraberce Hazret-i Üstadı ziyaret ettik.

“Üstada un kavurması yaptım”

“Bir müddet sonra Hazret-i Üstad, Fatih’teki Reşadiye Oteline geçmişti. O sırada birgün İsmail Doyuk, ben fırında çalışırken Hazret-i Üstadın beni istediğini haber verdi. Hemen Reşadiye Oteline gittim. Otelde deniz görünen, aydınlık ve güneşli bir odaya kapıdan girince, tebessümle elini sallayarak beni yanına çağırdı. Elinde 1916’da basılmış, biraderzade Abdurrahman Ağabeyin yazmış olduğu Hazret-i Üstadın kendi tarihçesi vardı. Kitabın birici sahifesinde beraber çektiydikleri resimi tebessümle göstererek, ‘Sen bunu gördün mü?’ diye sordu. ‘Şimdi gördüm Üstadım, ‘ dedim. Neşe ve sürur içerisindeydi. Sonra, ‘Sen bana yemek yap’ dedi. Nasıl bir yemek olacağını sorunca, orada bulunan tereyağ ve unu alıp kavurmamı söyledi. Ben nasıl olacağını kavrayamamıştım. Lâife ederek ‘Bizim Kürtler yaparlar, unla yağı beraber kavuracaksin’ dedi. Evden, gidip tencere ve yandan pompalı gaz ocağı getirerek Hazret-i Üstadın gözünün önünde un kavurması yaptım. Çok lezzetli olmuştu. Hazret-i Üstad bir parça da bize verdi, yedik. O gün âdeta hakikî bir cenette yaşamış gibi oldum. Bayram, bahar, şehir-i âyin gibi bir âlemdi o gün.

“Gönenli Mehmed Efendi ile Üstada çay hazırladık”

“Bir Cuma günüydü. Hazret-i Üstadın yanına gittiğimde hiç kimse yoktu. Kimsenin olmayışına hayret ettim. Kapısını vurdum. Beni görünce, ‘Çok iyi oldu, geldin’ dedi. Ve ‘Seninle Cuma’ya gidelim’ dedi. Biz Üstadla tam çıkarken, Salih Özcan’la Osman Köroğlu geldiler. Hazret-i Üstad odanın kapısını kilitleyerek anahtarı bana verdi. ‘Sen burada nöbetçi kal’ dedi. Beni nöbetçi olarak bıraktı. Cuma’dan geldikten sonra çay yapmam için emretti. O zaman şimdiki gibi kolaylıklar pek yoktu. Mangal kömürü ile mangalı yakamaya çalışırken Gönenli Mehmed Efendi Hoca geldi. O da bana, ‘Sana yardım edeyim’ dedi. Beraber çayı hazırladık.

“Bir müddet sonra Ziya Arun gelince, Gönenli Mehmed Efendi ona,

“Bugün bu eller, onun kömürünü yaktı, çayını ısıttı’ diye sevincini ve memnuniyetini ifade ediyordu.

“Üstadın anahtarını verip beni nöbetçi tayin etmesi, hayatımın en mesut ve zevkli ânıdır. O ânı, o lezzeti unutmam mümkün değildir.

“Emirdağ’a Üstadı ziyarete gittim”

“Üstad, Emirdağlıların küçük bir otobüsüyle İstanbul’dan Emirdağ’a dönüyordu. Otobüs bizim köyün yakınlarında mola vermiş. Bu esnada köyden iki arkadaş Üstadı görüp elini öpmüşler. Bunlardan İsmail Bayav, Üstadın Emirdağ’a geçtiğini bildirdi.

“Üstadın İstanbul’dan ayrıldığını öğrenince köyde bir ay kaldım. Bir ay sonra Emirdağ’a Üstadı ziyarete gittim. Basit bir otel vardı. Oraya indim Sabahleyin Musatafa Acet’i buldum. Üstadın Emirdağ’da evde olmadığını öğrenince Keçeliköy taraflarına yürümeye başladım. Tarlalardan buğday biçenlerin küçük çocukları, buydayı biçilmiş anızlı tarlada koşarak bana doğru geliyorlardı. Ben onlara hiçbir şey sormadığım halde, bu küçük yavrular “Bediüzzaman dede bu tarafa gitti” diye, bana Üstadın gittiği istikameti gösteriyorlardı.

“Böylece kimseye sormadan Emirdağlı masum çocukların rehberliğinde Üstadı bir ağıcın altında, taş yığınının üstünde otururken buldum.

“Üstad beni görünce tebessümle karşıladı:

“Fırını Muhammed’sin sen ‘ diye hitap etti.

“Mübarek elini öperek diz çöküp önünde oturdum. Üstad sevinçliydi. ‘Pakistan’da yirmi milyon Nurcu olmuş’ diye gayet memnuniyet ve beşâşetle anlattı. Pakistan’a Risaleler gönderilmiş ve oradan Üstada mektuplar gelmişti. Nur’lardan istifade eden Pakistanlılar memnuniyetlerini bildirmişlerdi. Hazret-i Üstadın bu meseleyi ifade etmek istediğini anladım.

“En büyük hakikat”

“İstanbul’a geldim. O zaman İstanbul’da hizmetler, Isparta’da ve İnebolu’da eski yazıyla teksir edilen kitapların ciltletilmesi, muhafazası ve Anadolu’da istenilen yerlere sevk edilmesi şeklinde idi. Derslerimiz Süleymaniye’de evvelâ 50 numarada, sonra yanındaki 46 numarada devam etti. O zamanki arkadaşlar Muhsin Alev, Ahmed Aytimur, Mehmed Emin Birinci, Üzeyir Şenler, Hakkı Yavuztürk idiler. Hizmetleri hep beraber 1952 yazından 1953 baharına kadar bu minval üzere devam etti. 53 baharın Hazret-i Üstadın Samsun’da Büyük Cihad gazetesinde çıkan ‘En Büyük Hakikat’ yazısından dolayı Sungur Ağabeyi tevkif etmişlerdi.

“Bundan dolayı, Emirdağ’dan Samsun’a gelmesi için mahkeme ihzariye çıkarmış. Üstad Hazretleri de Emirdağ’dan Eskişehir’e gelip aynı arabayla yeniden pazarlık yapılarak İstanbul’a gelir. Bu tarih tahminen 20 veya 25 Nisan 1953 arası olabilir. Üstad Beyazıt’taki Marmara Palas Otelinin üst katında kaldığı sırada Muhsin Alev’le görüştük. Tedbir düşüncesiyle birkaç gün Üstadın yanına gitmemizin doğru olmadığını bize söyledi. ‘Madem maslahat öyle icap ediyor, peki’ dedim.

“Üstad benden börek yapmamı istemiş”

“Birgün fırında yoktum. Ahmed Aytimur gelip bir not bırakmış. ‘Kardeşim, Üstadımız senden börek yapıp getirmeni istedi. İmza: Aytimur.’ Çok heyecanlanmıştım. Gene böyle bir nimet-i İlâhiyeye mazhar olmaktan ve Üstadla görüşeceğimden çok sevinmiştim. Ertesi gece sabaha karşı böreği yapıp sabah namazına Süleymaniye’ye medreseye götürdüm. Fakat, vâesefâ, kardeşler gene tedbir düşüncesiyle bizlerin, sadece ben değil, diğer arkadaşların da bir müddet Üstadın yanına gitmemizin doğru olmayacağını ifade ettiler. Tabii, Üstad İstanbul’da olduğu halde kendisiyle görüşmemek, çok büyük üzüntüye sebep olmuyor değildi. Hakkı Yavuztürk, Üzeyir Şenler’den öğrenmiş ki, Üstad Marmara Otelinde. Ertesi gün Cuma idi. ‘Hazret-i Üstadın Cuma’ya çıkar, ben de otelin önünde veya camide karşılaşırım, dolayısıyla görüşmüş oluruz’ düşüncesiyle Marmara Palas Otelinin önüne gittim. Biraz karşıdan takip ediyordum. Cuma namazı vakti çok yaklaştı. Merak ediyordum. Üstad Hazretleri çıkmadı. Bu esnada başörtülü ve kıyafetinden otel hademesi olduğunu tahmin ettiğim yaşlıca bir kadın otelden çıkıp bana doğru gelmeye başladı. Ben de ona doğru gidip sordum. ‘Otelde yaşlı bir Hocaefendi kalıyor. Cuma namazına gitti mi?’ diye. Kadın, ‘Ah çocuğum, çok üzgünüm, Hocaefendi otelden ayrıldı’ dedi. Ben, ‘Nereye gitti!’ dedim. ‘Bilmiyorum. Şimdi bu otelde kalmıyor’ dedi. Çok müteessir olmuşum. Bir ana düşündüm, nereden öğrenebilirim diye. O sırada Beşiktaş’ta Vişnezade Camii imamlığını, Isparta’da Hazret-i Üstadın hizmetinde, Risalelerin telifinde çok hizmeti geçen Refet Barutçu Ağabey yapıyordu.

“Hem Cuma namazını orada kılmak, hem de ondan bir mâlûmat alabilmek ümidiyle, acele bir taksiye atladım. Cuma namazına yetiştim. Namazı kıldık. Namazdan sonra Refet Ağabeyle sohbet ettik. Ve bu arada Hazret-i Üstadın nerede olduğunu sordum. onun ise, Hazret-i Üstadın İstanbul’da olduğundan haberi bile yoktu. ‘Hadi bize genciz, bize söylemediler, ama Refet Ağabeye niye haber vermediler?’ diye, hem şaşıtm, hem üzüldüm. Oradan Süleymaniye’ye geldim, kimse yoktu. Gece hiç uyumamıştım. onun için biraz yatmıştım ki birisi geldi, uyandırdı. Kapıyı açtım, içeri aldım. Hüseyin Kileci isminde bir gençti. onunla biraz ders okuduk. Çay içtik. Bu arada hiçbir sebep yokken, kendi kendine gülmeye başladı. Ben merak ettim, ‘Ne gülüyorsun?’ diye ısrar ediyordum, a ma o söylemiyordu. Neticede söyledim. Nasıl olduğunu bilmiyorum, fakat Üstad Hazretlerin ziyaretten gelmiş. Ve Üstad Hazretlerinin o gece, ikinci gece olarak Çamlıca’da Bodrumî Camii diye anılan bir camiin karşı sırasında kalacağını söyledi. Bunun üzerine ‘Artık, ertesi sabah gideyim’ düşüncesiyle fırına gidip o geceki işe başladık.

“Sabahleyin erkenden Fatih Çarşamba’dan Küçük Çamlıca’daki Bodrumî Camiine gitmek üzere yola çıktım. Oraya varana kadar vakit hayli ilerlemişti. Vardığımda camideki tanıdığım müezzin Ahmed, ‘Üstad Hazretleri maalesef buradan ayrıldı’ dedi. Ben dehşetli müteessir olmuşum. Bir türlü Üstada kavuşamıyordum. İzini yine kaybetmişim.

“O teessür içinde döndüm, eve geldim, Akşam medreseye gittim. 12’ye yakındı. Kimse gelmemişti. Muhsin Alev’in

Şehzadebaşında bir talebe yurdunda yeri vardı. Polislerin takibinden kurtulmak ve onları şaşırtmak için, yurda gittim ve müdüre, Muhsin Alev'in gelip gelmeyeceğini sordum. Müdür bu gece gelmesi ihtimalinin kuvvetli olduğunu söyledi. Ne olursa olsun bekleyeyim, dedim. Gece saat 1'e doğru Muhsin Alev geldi. Görüştük. Tabii üzüntüden birden, 'Neredesiniz? Sağ mısınız? Üstad nerede?' diye arka arkaya sormaya başlamıştım. O da bana anlattı. 'Sorma ahî. Ahşap bir otelin olmasını arzu etti. Aradık. Öyle müsait bir otel bulamadık. Çamlıca'da bir yerde, bir gece kaldık. Orada da dinsiz bir adam varmış. Üstad bundan çok rahatsız oldu. Ertesi sabah oradan da ayrıldık. Şimdi Bağlarbaşı'nda Helvacı Şükrü Efendinin evinde misafir bulunuyor. 'Yarın bir otel bulursanız bulun, yoksa İstanbul'u terk edeceğim' dedi.

"Üstadı kendi evime yerleştirmeyi düşündüm"

"Bu konuşma, beni birden bire çok fazla müteessir etmişti. Ve hattâ Hazret-i Üstadın İstanbul'u terk etmesi felâket işareti gibi geldi bana. Şiddetli bir ızdırap çöktü. Ve o anda ikamet etmekte olduğumuz ev, gözümün önünde tecessüm etti. Çok hoş, şirin ve rahat, arkasında bir miktar bahçesi ve çiçekliği olan bir evdi. 'Biz bu evi boşaltsak Hazret-i Üstad acaba orada oturamaz mı?' diye düşündüm. Ve hemen Muhsin'e söyledim. O da bir zaman düşünürken, ben 'İstersen gel, şimdi evi görelim. Sen sabahleyin git, Hazret-i Üstada arz et. Kabul buyurlarsa, fırının yanında iki odalı bir yerimiz daha var. Peder ve kardeşlerimi oraya naklederiz. Hazret-i Üstad da, tahmin ediyorum, orada rahat edebilir' dedim

"Muhsin 'Peki' dedi. Yurttan ayrıldık. Fatih Camiinin avlusuna kadar konuşarak gidiyorduk. Orada Muhsin, 'Ben şimdi görsem de Üstad Hazretlerinin tekrar görmesi lâzım. Benim görmem veya görmemem birşey değiştirmez. onun için, sen sabahleyin gel, beraber Hazret-i Üstada gidelim. Meseleyi anlatalım. Nasıl tensib ederse öyle yaparız' dedi. Ve yurda geri döndü. Ben eve gittim. Peder ve valideyi uyandırdım. Meseleyi anlattım. onlar maalmemnuniye kabul ettiler. Ben de gece fırına çalışmaya gittim.

"Üstad Çarşamba'daki evimde kalmayı kabul etti"

"Sabahleyin Muhsin'le buluştuk. Bağlarbaşı'nda, Allah rahmet etsin Helvacı Şükrü Efendinin evinde, Üstad Hazretleriyle nihayet mülâki olduk. Elhamdülillah. Hazret-i Üstad, 'Hoş gelmişsen Fırıncı Muhammed kardeşim' dedi. Elini öptüm. Her zaman olduğu gibi, o da benim başımı öptü, sarıldı. Hal ve hatır ettikten sonra, maksadımızı kendisine arz ettik. Hazret-i Üstad 'Peki' dedi, 'sen şimdi git, biz arkadan gelelim.' Ve ben sür'atle Fatih Çarşamba'ya yol aldım. Eve geldim, Üstad Hazretleri de arabayla arkamdan geldi. Halbuki benim niyetim peder ve valideleri fırının yanındaki eve göndermekti. Tâ ki Hazret-i Üstad, evi rahatça görebilsin ve rahatça karar versin.

Yazdıkları bir risale için Üstadın el yazısıyla kaydettiği dua: 'Yâ Erhamerrâhimîn, ism-i âzâmın hürmetine bunu ve böyle risaleleri yazan Ahmed, Muhammed, Hakkı ve Üzeyir'i Cennetü'l-Firdevste saadet-i ebediyeye mazhar eyle, Âmin."

Ama böylesi de güzel oldu. Peder, valide ve kardeşlerim de Üstad Hazretlerini görmüş oldular. Üstad Hazretleri de onlara dua ettiler.

"Üstad Hazretleri evin şeklini beğendiler. Ve o andan itibaren evde kaldılar. Bir kısım eşyayı diğer eve naklettik. Hazret-i Üstad takriben üç ay kadar orada ikamet etti. Bir kısım ihtiyaçları Hazret-i Üstadın yanında bulunan kardeşlerle görüşerek temin ettik.

"Git haber ver, çok telâşlandılar"

"Bu arada bizim evde ve fırının bazı kısımlarında Risaleler muhafaza halinde bulunur, oradan sevk yapardık. O evde de epeyce, yani dört-beş sandık kitap vardı. Üstad Hazretleri onları görünce, 'Bunları buradan kaldır, kardeşim' dedi. Ve bir araba bularak, onları başka yere naklettik. Bu arada polis Hazret-i Üstadın izini kaybetmiş olduğu için, Üstad Hazretleri Muhsin Ağabeye, 'Git haber ver, çok telâşlandılar' dedi.

"Biz Hocaefendiye muhafaza ile mükellefiz"

“Muhsin, Sirkeci’ye Emniyet Müdürlüğüne gitti. Ben de biraz istirahat etmek üzere fırın tarafındaki eve gittim. Bir saat olmuştu, uyandırdılar. ‘Seni polisler arıyor’ dediler. İndim baktım, iki sivil polis. ‘Seninle biraz görüşelim’ dediler. Niçin geldiklerini anladım. Üstad Hazretlerinin bulunduğu evin tarafında şimdiki imam hatip okulunun girişinin yanında bir kahvehane vardı. Orada polislerle uzun uzun konuştuk. Bana, ‘Sen nereden tanışıyorsun? Niye evini verdin? Maksadın nedir?’ gibi çok uzun sualler ve cevaplardan sonra, ‘Biz Hocaefendiyi muhafaza ile mükellefiz, devamlı burada nöbetçi bulunduracağız’ dediler. Ben polislerin yanından ayrıldım. Hazret-i Üstada meseleyi anlatmak üzere yanına gittim. Polislerin ‘Biz Hocaefendiyi muhafaza ile mükellefiz’ dediklerini anlatınca, ‘Doğru’ dedi, ‘bana birşey olursa onlar mes’ul olurlar. Beni muhafaza etmek mecburiyetindedirler. Doğru söylüyorlar’ dedi ve o gün böyle geçti.

“Mahalle sakinleri Üstadı tanımaya başlamıştı”

“Hazret-i Üstad âlayışlı nümayişli, lüks görünümlü, dünyevî câcibedar meskenlerden, mahallerden hoşlanmazdı. Bu bakımdan, bu mütevazî evde çok memnun ve huzurlu bir vaziyetteydi. İstanbul’daki dostlar yavaş yavaş Üstadın İstanbul’da olduğunu öğrenmeye başlamışlardı. Gelip gidenler çoğalıyordu. Mahalle sakinleri evvelâ meseleyi kavrayamadılar. Sonra gelip gidenlerin çok olmasından meraklandılar ve Üstadı yavaş yavaş tanımaya başladılar. Muhtar Hüseyin Efendi, mahallede dost ve ahbablarıyla bir nevi mahalle nâmına ziyarette bulundular. Üstad onlara çok iltifat etti. onlar da Üstaddan çok memnun kalmışlardı. Böylece mahalle Üstad Hazretlerin daha yakından tanıdı. Dolayısıyla bize karşı da çok daha farklı bir muhabbetle muameleye başladılar.

“Üstad Hazretleri burada kaldığı zamanlarda mevsim ilkbahar ve yaz idi. Üstad çok zaman gezintiye çıkardı. Bu gidiş gelişleri Draman otobüsleri ile olurdu. Üstad otobüsün en önüne otururdu.

“Bu bindiği otobüsler Cihangir-Draman arasında çalıştığı için, Taksim’de iner, Sarıyer otobüsüne biner ve boğaz tarafına hava almak için çıkardı.

“Üstad o gidiş gelişlerinin bir semeresi olarak Emirdağ Lâhikası’nın 2. cildinin 97-99 sayfalarında yer alan iki sualli mektubu yazmıştı.

“Seb’a Semâvât’ meselesi

“Muhsin Alev, Edebiyat Fakültesinin Felsefe bölümünü bitirmek üzereydi. Üstad Hazretleri fakülteyi bitirip üniversiteden alâkasının kesilmesini istemiyordu. Çünkü üniversite talebesi o zaman yok gibiydi. Üniversite camiasına Nur’ları anlatacak kimse kalmıyor ve hizmet bakımından zararlı oluyordu. Bu esnada bir İngiliz müsteşrik gelmişti. Edebiyat Fakültesi salonlarında yedi gün üst üste konferans vereceği ilân edilmişti. Birinci gün konferansında ‘Seb’a Semâvât’ âyetini inkar etmişti. ‘Bugün astronomi çok ilerlemiştir. Yapılan inceleme ve araştırmalar, sema katlarının varlığını tesbit etmemiştir. Bu âyet ilme aykırıdır’ diye beyanda bulunmuştu. Muhsin Alev ve Ziya Arun konferansı dinlemişlerdi. Üstad Hazretlerine geldiler, anlattılar. Üstad Hazretleri hemen İşârâtü’l-İcaz’da ve aynı zamanda Lem’alar’da bulunan o âyetin izahatını, tefsirini, baş tarafına birtakım ilaveler koyarak bir mektup halinde teksir ettirdi.

“İşârâtü’l-İcaz’da olan o parça:

“Üçüncü mes’ele: ‘Seb’a kelimesi hakkındadır.

“Ey arkadaş! Semavatın dokuz tabakadan ibaret olduğu, eski hikmetin hurafelerinden biridir. onların o hurafevârî fikirleri, efkâr-ı âmmayı istilâ etmişti. Hattâ bazı müfessirler, bazı âyetlerin zâhirini onların mezheblerine meylettirmişlerdir. Hikmet-i cedide ise, feza denilen şu boşluktan yalnız yıldızların muallâk bir vaziyette durmakta olduklarına kâildir. Bunların mezhebinden semavatın inkârı çıkıyor. Ve bu iki hikmetin birisi ifrata varmışsa da ötekisi tefritte kalmıştır. Şeriat ise, Cenab-ı Hakkın yedi tabakadan ibaret semâvatı halketmiş olduğuna hâkimdir ve yıldızların da balık gibi o semalar denizlerinde yüzmekte olduklarına kâildir. Hadis ise semanın ‘mevcun mekfûnü’den ibaret bulunduğunu emrediyor. Şu hak olan mezhebin, ‘altı mukaddeme’ ile tahkikatını yapacağız.

“Birinci mukaddeme: Şu geniş boşluğun esîr ile dolu olduğu fennen ve hikmeten sâbittir.

“İkinci mukaddeme: Ecrâm-ı ulviyenin kanunlarını rabteden ve ziya ve hararetin emsalini neşr ve nakleden, fezaı doldurmuş bir madde mevcuttur.

“Üçüncü mukaddeme: Madde-i esîriyenin, yine esir olarak kalmak şartıyla, sâir maddeler gibi muhtelif teşekkülâtı, ayrı ayrı nevileri vardır. Buhar ile su ve buzun teşekkülâtı gibi.

“Dördüncü mukaddeme: Ecrâm-ı ulviyeye dikkat edilirse tabakaları arasında muhalefet görünür. Evet, yeni teşekküle ve in’ikada başlamış milyarlarca yıldızlardan ibaret Kehkeşan ile anılan tabaka-i esîriye, sabit yıldızların tabakasına ve hâkeza... yedi tabakaya kadar birbirine muhalif tabakalar vardır.

“Beşinci mukaddeme: Araştırmalar neticesinde sabit olmuştur ki, bir maddede teşkil, tanzim, tesviyeler vâki olursa, birbirine muhalif tabakalar husule gelir. Bir mâdenden kül, kömür, elmas meydana gelir; ateşten alev, duman husule gelir. Muvellidülmâ ile müvellidülhumuzanın imtizacından su, buz, buhar tevellüd eder.

“Altıncı mukaddeme: Şu müteaddit emarelerden anlaşıldı ki; semavat müteaddittir; şeriat Sahibi de, yedidir, demiştir; öyle ise yedidir. Maahâza yedi, yetmiş, yedi yüz sayıları Arap üslûplarında kesret için kullanılır.

“Arkadaş! Pek geniş bulunan Kur’ân-ı Kerimin hitaplarına, mânalarına, işaretlerine dikkat edilmekle bir âmidten tut, bir veliye kadar bütün tabakat-ı nâsa ve umum efkâr-ı âmmeye olan mûraatları, okşamaları fevkalâde hayrete, taaccübe mûcibdir.

“Meselâ, ‘seb’a semavatin’ kelimesinden bazı insanlar havâ-i nesîmiyenin tabakalarını fehmetmiştir; öbür bazı da, arızımız ile arkadaşları olan hayattar küreleri ihata eden nesîmi küreleri fehmetmiştir; bir kısım da seyyarât-ı seb’ayı fehmetmiştir; bir kısım da, şu bilğimiz manzume-i şemsiye içinde esirin yedi tabakasını fehmetmiştir; bir kısım da, şu bilğimiz manzume-i şemsiye ile beraber altı tane daha manzume-i şemsiyeyi fehmetmiştir; bir kısım da esirin teşekkülâtı yedi tabakaya inkısam ettiğini fehmetmiştir.

“Hülâsa: Her bir kısım insanlar, istidatlarına göre feyz-i Kur’ândan hisselerini almışlardır. Evet, Kur’ân-ı Kerim, bütün şu mefhumlara şâmil dir diyebiliriz.’

“Ertesi gün bu mektubu konferans esnasında dinleyiciler arasında dağıtıldı. Orada bulunanlar yazıyı görüp konferans başlamadan önce kendisine okuyup tercüme ettiler. onun üzerine İngiliz sormuş: ‘Kim bu zât?’ Cevaben demişler:

“Bediüzzaman Said Nursî adında bir âlim vardır. O bu âyeti size cevaben böyle tefsir etmiş. ‘İngiliz o günkü konferansı kısa kesip beş günlük konferansını da iptal ederek Türkiye’den çekip gitmiştir.

“Üstadın arkasında cemaatle namaz kılardık”

“Üstad Hazretlerinin yanında ikinci sırasında umumiyetle bulunmaya çalışırdım. Ve evde bulundukları zaman, cemaatle namaz kıldırırlardı. Bu vesileyle çok feyizli bir hal hâsil oldu. Bir gün ikinci namazını eda edecektik. Üstad kendi bulunduğu mahalde Ezan-ı Muhammedîyi okuturdu. Ziya Arun kardeşin abdest alması uzun sürdü. Namaza tahiyat esnasında son ka’dede yetişti. Fakat imama uymadı. Üstad selâm verir vermez, biraz hiddetlenmiş gibi, ‘Neden cemaate iştirak etmedin?’ dedi. Ziya Arun ‘Namaz bitmişti, artık sonradan kılayım dedim’ diye cevap verince Üstad Hazretleri, ‘Hayır, namazda selâm verene kadar iştirak edersen cemaatin sevabını alırsın’ dedi. Tesbihatları gayet ağır ve her kelime üzerinde basa basa durarak yaparlardı.

“Birgün yine Muhsin’le Üstadın yanına geldiğimizde görüşürken farklı bir hâlet-i Ruhiye hissettim, merak ettim ve sordum. Üstad Hazretleri o gün Fener Patrikhanesine giderek Patrik Athenagoras’ı ziyaret etmiş ve ziyaret esnasında kendisine hitaben, ‘Siz Kur’ân’ı Allah’ın kitabı, Hz. Peygamberi de peygamber kabul etseniz ve Hristiyanlığın da dini hakikisiyle amel etseniz ehl-i necat olacaksınız’ demiş. O da ‘Ben kabul ediyorum’ diye cevap vermiş. Üstad tekrar ‘Dünyadaki diğer ruhanî reisler de kabul ediyorlar mı?’ diye sormuş. O, ‘Onlar kabul etmiyorlar’ demiş. Üstad kendisini gayet hürmetle karşılamış olduklarını söyledi.

“Üstadı Edirnekapı Camiinde bulduk”

“Birgün eve gittim. Zili çaldım. Hiç kimse yoktu. Tam o esnada Ziya Arun geldi. Anahtar vardı, içeri girdik. Baktık, Üstad Hazretleri yoktu. ‘Ne oldu Üstad kiminle gitti, nereye gitti?’ diye merak ediyorduk. O esnada Ahmed Aytimur geldi. Konuşmaları neticesinde Üstad Hazretlerinin yalnız olarak dışarı çıkmış olduğu anlaşıldı. Üzülmüş ve telâşlanmıştık. Ahmed Aytimur, Ziya ve ben vazife taksimi yaptık. Ziya ile ben Edirnekapı Camiine, Ahmed Aytimur da Eyüp Sultana giderek, Üstad Hazretlerini bulursak yalnız bırakmamış olmak niyetiyle hemen hareket ettik. Biz Edirnekapı Mihrimah Sultan Camiine gittik. Vakit ikindi idi. Baktık, Üstad Hazretleri camiin arka tarafında oturuyor. Ezan okunmasına on dakika vardı. Biz de arka plâna geçip oturduk. Ezana okunmaya başladı. Namaz kılındı. Tesbihattan sonra Üstad Hazretleri bizi görünce ‘Mâşaallah, mâşaallah!’ diyerek memnuniyetini ifade ettiler. Beraber camiden çıktık. Avludan caddeye inmeden Üstad Hazretleri sordu. ‘Burada yüksekçe, etrafı görecek bir yer yok mu?’ Caminin kible tarafındaki çevre duvarını elimle göstererek, ‘Üstadım, burası var’ dedim. Ve o tarafa doğru yürümeye başladık. Daha o zaman yüksek binalar yoktu. Bu semtlerde, eski İstanbul’un mütevacı binaları vardı. Caminin bulunduğu mahal yüksek olmakla beraber, çevre duvarı pek yüksek değildi. Duvarın yanına geldik. Hazret-i Üstada bana, ‘Sen eğil, ben senin sırtına basıp duvara çıkayım’ dedi. Ve ben hemen eğildim. Üstad bana bu sefer, ‘Sen dur, Ziya eğilsin’ dedi. Ve o eğildi. onun üzerine basarak duvara çıktı. Ben aşağıdaydım. Ziya da Üstadın yanına çıktı. Üstad bana sordu:

“Şimdi sen hakem ol. Bu Ankara’dakiler bana, ‘Sen bizim işimize yardım etmiyorsun’ diye kızıyorlar. Sen ne dersin ben öyle yapayım. Ben onların yanına mı gideyim? Yoksa bildiğin gibi, Risale-i Nur hizmet tarzında mı çalışayım?’ dedi. Ben ellerimi dua eder gibi Üstada doğru kaldırarak, ‘Üstadım, nasıl olur, siz onların içersine nasıl girersiniz?’ der demez yüksek sesle, ‘Tam...’ dedi. Ve kabristan tarafını bir eliyle göstererek, ‘Bu ölülerin arasına gireceğim, bu delilerin arasına girmeyeceğim’ dedi. Sonra, ‘Sen de yukarı çık’ dedi. Ben de çıktım. Üstad Hazretleri mülâfete ediyordu. Bana, ‘Sizin evi buradan göster bakalım’ dedi. Ben Draman Camiini ve avlusundaki büyük selvileri nirengi alarak evin yerini tesbite çalışırken, ‘Vah zavallı, evini de kaybetti, nasıl gidecek?’ diye mülâfete ediyordu. Duvarın üzerinden indik. Eve doğru, şimdiki Vefa Stadının yanındaki yokuştan aşağıya inip sağ taraftaki mahalle aralarından Draman’a doğru gidiyorduk. Üstad Hazretleri siyah cübbesi ve başında kendisine mahsus sarığı, boynunda beyaz bir tül bent, nazar-ı dikkati çekiyordu. Geçtiğimiz yerlerde çocuklar, kadınlar üstada alâka duyuyorlar, bilhassa çocuklar, Hazret-i Üstadın etrafını sarıyorlar, Üstad onlara ‘Siz masumsunuz, dualarınız makbuldür. Bana dua edin. Benim çok hastalıklarım var, tâ şifa bulayım’ diyor ve bazılarının başlarını okşayarak seviyor, iltifat ediyordu. Böylece, bir saatlik bir zamanda, on dakikalık yolu ancak alabiliyorduk.

Samsun Mahkemesi

“Üstad Hazretleri İstanbul’da bulunduğu sırada Sungur Ağabey de Samsun’ da mevkuf bulunuyordu. Üstad Hazretlerini de mahkemeye celbedip ifade almak istiyorlardı. Üstad Hazretleri gitmemek için rapor almıştı. Dostlarının gayretleriyle, ‘Ne karadan, ne havadan, ne denizden gidemez’ diye rapor verilmişti. Fakat bir ara Samsun’a gitmeye karar verdi. Çok hiddetli ve sıkıntılı bir safha idi. Çünkü Birinci Şube Şefi sık sık gelip gidiyordu. (Sonradan bu zât dost oldu. Hattâ Üstadın o zaman yazdığı bir lâhika mektubunu Üstad ona okuyunca, kendisi ‘Bunu teksir edip her yere göndermek lâzım’ deyince, Hazret-i Üstad, ‘Al, götür, teksir edip gönderilsin’ dedi. Ve o mektup teksir edildi. Hayli yere gönderilmişti.) Üstad yanında bulunan kardeşleri de beraber götürecekti. Bana, ‘İstanbul’da kitap ve neşir hizmetlerini sana bırakacağız, tevdi edeceğiz, biz Samsun’a gideceğiz’ dedi. Hem Üstadın İstanbul’dan ayrılma elemi içime çökmüştü, hem kendimin böyle birşeyi yapabileceğime kat’iyyen kalbim kanaat etmiyordu. ‘Üstadım, ben nasıl yaparım bu işi, ben bilebilir miyim?’ diye izhar-ı acz ettim. O zaman dokumacı Mustafa Gören diye bir kardeş vardı, âniden o içeriye girdi. Ve ‘Mustafa da sana yardım etsin’ dedi. Ben çaresiz boynumu büküm. Kabul etmiş oldum. Fakat sonradan Samsun’a gitme işinden vazgeçildi.

“Üstad Hazretlerinin İstanbul’da iki defa ifadesine müracaat edildi. Üstad İstanbul sorgu hakimliğinde Tarihçe-i Hayat’ın 489-91. sayfalarında yer alan ve ‘Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî bu müdafaayı İstanbul mahkemesinde okumuş ve mahkemesi beraatle nihayet bulmuştu’ başlığı altında yer alan müdafasını okumuştur.

“O sıkıntılı vaziyetin, Muhsin’in pek Samsun’a gitmek istemeyişi olduğunu ve Üstadın hiddetlendiğini anladım. Hatırımda kaldığına göre... Cenab-i Hakka hamdolsun. Sanki o hizmette tavzif hâdisesi, ömrümüzün tamamını içine almıştı. Düşe

kalka bugüne kadar gelebildik.

“İnşaallah fütûhat olacak”

“Birgün sabahtan, Üstad Hazretlerinin yanına (saat 10 civarındaydı) geldim. Üstad çok hiddetlendi ve yüzü kıp kırmızı idi. Elini sallıyor ve ‘edepsizler’ tabirini kullanıyordu. Elini salladığı zaman bina sallanıyordu. O gün gazeteler, Sungur Ağabeyin, Samsun Mahkemesinde 1,5 yıla mahkûm edildiğini yazıyordu. Birkaç gün o üzüntülü sahne devam etti. Üstad Hazretleri sonradan, ‘Her ne ise, inşaallah fütûhat olacak’ diyordu. Bu esnada Sungur Ağabeyin müdafaası gelmişti. Üstad Hazretleri okutturuyor, dinliyorduk. İkinci namazlarından sonra müteaddit defa okuttu. Dinledik. Sonra da bir kitapçık olarak bunun teksir edilmesini istedi. Ve yaptırdı.

İstanbul’un fethinin 500. yıldönümü

“Bu esnalarda Bayram Ağabey asker ve Kore’deydi. Ceylan Ağabey de askerdi ve Siirt’teydi. Üstad Hazretleri Bayram Ağabeyden hemen hemen her gün, ‘Bayram şimdi Kore’de komünistlere karşı çarpışıyor’ diye bahsederdi.

“Üstad Hazretleri İstanbul’da bulunduğu zaman İstanbul’un fethinin 500. yıldönümü idi. Çok geniş bir kutlama merasimleri programı hazırlanmıştı. Mehter yeniden kurulmuştu. İstanbul’da büyük bir bayram havası esmekteydi. Fatih Camiinin Akdeniz kapısı tarafından büyük bir şeref tribünü kurulmuştu. 29 Mayıs 1953’de İstanbul sevinç ve şenliğin zirvesindeydi

“Merasim başlamadan önce emekli binbaşı Refik Bey, Üstad Hazretlerini ve arkadaşları alarak, Fatih’teki merasim mahalline getiriyor. Fakat çok şiddetli izdihamdan içeri girilemeyecek bir durum olduğunu görünce, Binbaşı Refik Bey, etrafa hiddetle bağırarak açılmalarını ve son derece büyük bir âlimin burada bulunduğunu ilân ediyor. Âsayiş vazifelileri derhal Üstad Hazretlerinin yolunu açmak için tedbir alıyorlar. Halk da bu tedbir gereğince yolları kendiliğinden açıyor. Ve Üstad Hazretleri doğru şeref tribününe, o zamanın İstanbul Valisi Fahreddin Kerim Gökay’ın sağ tarafında ayrılan yere oturuyor. Ve oradan merasimi gayet şâşalı ve muhabbetli bir şekilde takip ediyorlar.

“Üstad Hazretleri, mehterin de resmi geçit yaptığı bu merasimden sonra eve döndüler. Ve istirahatata çekildiler.

“Üstad, Hafız Cemiyetine katıldı”

“Yine birgün Gönenli Mehmed Efendinin talebelerinden hafızlığı itmam edenler için hafız cemiyeti yapılacaktı. Mehmed Efendi davet etti. Üstad Hazretleri de maalmemnuniye kabul ettiler. Fatih Camiindeki hünkâr mahfelini müezzinler açtılar. Üstad Hazretleri hafız cemiyetini, üç saate yakın bir zaman hünkâr mahfelinden takip etti.

Üstadın Ramazan’daki usulü

“Ramazan gelmişti. Üstad Hazretleri bütün Ramazan boyunca hiç yatmadı. Usulü şöyleydi. Derdi ki: ‘Ramazan’da insan oruçla ibadet halinde olduğundan, uykuda da olsa farz bir ibadeti ifa etmiş oluyor. ‘ Her dakikası bire bin verebilen bir ayda ibadetsiz bir zaman boşluğu bırakmak istemiyordu. onun için iftardan sonra zaten akşamla yatsı arası kendisinin her zaman normal olarak evrad vaktidir. Tâ sahura kadar, İmsak vakti girer girmez hemen sabah namazını kılar, tesbihatı kendisine mahsus ifadan sonra istirahatata çekilirdi. Tâ kuşluğa kadar. ondan sonra kalkar, gene Nur dersleri ve evrad-ezkâr ile meşgul olurdu. Benim hayretimi mucip olan bir husus olmuştu. Üstad Hazretlerinin karşısındaki evler yüksekti. Oradan Üstadı görmek için kadın-erkek, çoluk çocuk hepsi toplanırlardı. Üstadı görmek ve ibadetini seyretmek için. Biz de mecburen kapatıyorduk. Sonradan komşulardaki yaşlı hanımlarla konuştuk. onlar, ‘Niye kapatıyorsunuz? Hocaefendi sabaha kadar evrad-ı ezkâra devam ediyor, biz de onunla beraber devam ediyoruz’ dediler. Üstad Hazretleri geceleri çok parlak ışıktaki evrad ve ezkâra devam ederdi. Loşluktan hoşlanmadığını görürdüm.